

[Udenrigsministeren.]

for ønsket om at fremme det initiativ, som nu er blevet taget. Og jeg kan da for en ordens skyld tilføje, at man fra britisk side har udtalt sin store tilfredshed med denne støtte.

Hvad Namibia angår, ligger det sådan, at sikkerhedsrådet i januar 1970 vedtog, at Sydafrikas tilstedeværelse i Namibia var ulovlig. Denne vedtagelse blev bekræftet i 1971 af den internationale domstol. Sydafrika har imidlertid stadig ikke efterkommet denne vedtagelse, men søger i forhandlinger med nogle af det selv valgte repræsentanter – nogle marionetter – for visse befolkningsgrupper i Namibia at gennemføre landets overgang til uafhængighed på Sydafrikas egne betingelser og uden om FN, som har et særligt ansvar i denne sag. I denne proces er bl. a. den sydvestafrikanske frihedsbevægelse SWAPO blevet holdt udenfor af Sydafrika.

FNs politik i dette spørgsmål bygger på et krav om, for det første at Sydafrika accepterer Namibia som en fri og uafhængig enhedsstat, for det andet at De Forenede Nationer får fri adgang til at overvære denne proces, og for det tredje at frihedsbevægelsen SWAPO tager fuldt del i uafhængighedsprocessen. Danmark støtter denne FN-politik.

Med hensyn til Sydafrikas apartheidpolitik ligger det sådan, at sikkerhedsrådet så sent som i juni måned i år under indtryk af de alvorlige raceuroligheder i Soweto, hvorved i hundredvis af sorte afrikanere mistede livet, på ny stærkt har fordømt den sydafrikanske regerings handlinger og anerkendt det sydafrikanske folks kamp for at bringe apartheidpolitikken til ophør. Vorsterregeringen har imidlertid siddet FN's sikkerhedsråds ofte gentagne henstillinger fuldkommen overhørig. Fra dansk side har vi lige siden sikkerhedsrådets opfordring til en våbenembargo i 1963 givet udtryk for, at vi betragtede situationen i Sydafrika som en trussel mod international fred og sikkerhed, som berettiger til bindende sanktioner i henhold til FN-pagtens kapitel VII. Der er med udgangspunkt i denne opfattelse ikke foretaget investeringer for offentlige danske midler i Sydafrika, og i 1971 besluttede regeringen at indstille ydelsen af eksportkreditgarantier, for så vidt angår vareleverancer og arbejds- og tjenesteydelser bestemt for offentlige myndigheder i Sydafrika.

Den interne konflikt i Sydafrika er utvivl-

somt på lang sigt det alvorligste konfliktpunkt i det sydlige Afrika. Efter regeringens opfattelse er det i denne situation nødvendigt, at kravene om reformer ledsages af en styrkelse af det internationale pres på Sydafrika. Det var i overensstemmelse hermed, at jeg under mit indlæg i FN's generaldebat i september gjorde mig til talsmand for bindende våbenembargo over for Sydafrika helt i overensstemmelse med vedtagelsen herom på det nordiske udenrigsministermøde her i København i august i år.

Danmark har igennem de sidste 30 år haft et meget snævert samarbejde med andre nordiske lande i spørgsmål vedrørende det sydlige Afrika. Udviklingen i Afrika har indtaget en vigtig plads under drøftelserne på de nordiske udenrigsministermøder, og det var også tilfældet, da jeg som før nævnt i august måned mødte mine nordiske kolleger her i byen. Vi blev her enige om et 5 punkts program for vor Afrikapolitik – et program, der betød en bekræftelse og markering af den kendte nordiske linje. De nordiske lande har igennem denne politik opnået en placering i De Forenede Nationer, som er blevet værdsat i den afrikanske verden.

Jeg tror, at det uden overdrivelse tør siges, at det klart har vist sig, at de vestlige landes analyse af deres Afrikapolitik har ført til en nyorientering efter retningslinjer, som traditionelt er udgået fra den nordiske landekreds.

Det var på baggrund heraf, regeringen i begyndelsen af dette år gik ind for, at vi ligeledes inden for det europæiske politiske samarbejde søgte at tilvejebringe en fælles EF-holdning til det sydlige Afrika. Den fælles EF-holdning fandt udtryk i de ni europæiske udenrigsministres erklæring af 23. februar i år. Denne erklæring bekræfter Europas ønske om et samarbejde med de afrikanske lande, den fremhæver det rhodesiske og det namibianske folks ret til selvbestemmelse, og den fordømmer Sydafrikas apartheidpolitik. Denne EF-holdning kom også til udtryk i stats- og regeringschefernes erklæring om Rhodesia af 1. april i år, der bl. a. appellerer til det hvide mindretal i Rhodesia om at acceptere en hurtig og en fredelig overgang til flertalsstyre og bekræfter, at de europæiske lande fortsat strengt vil efterleve FN's sikkerhedsråds sanktionsbeslutninger vedrørende Rhodesia. Senest har de ni's udenrigsministre den 18. oktober i år udsendt en erklæring til støtte for de britiske bestræbelser på at